II

(Nelegislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) 2021/236

ze dne 21. prosince 2020,

kterým se mění technické normy stanovené v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251, pokud jde o lhůtu, od kdy se začnou uplatňovat některé postupy řízení rizik za účelem výměny kolaterálu

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů ([1]), a zejména na čl. 11 odst. 15 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 ([2]) stanoví mimo jiné postupy řízení rizik, včetně úrovní a typu kolaterálu a způsobů jeho oddělení, jak je uvedeno v čl. 11 odst. 3 nařízení (EU) č. 648/2012, které musí finanční smluvní strany mít za účelem výměny kolaterálu, pokud jde o jejich OTC derivátové smlouvy, jejichž clearing neprovádí ústřední protistrana. Nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 provádí mezinárodní rámec pro výměnu kolaterálu, který byl schválen na celosvětové úrovni Basilejským výborem pro bankovní dohled a Mezinárodní organizací komisí pro cenné papíry (IOSCO).

(2) Mnoho smluvních stran uzavírá fyzicky vypořádávané smlouvy o měnových forwardech a fyzicky vypořádávané smlouvy o měnových swapech k zajištění rizik spojených s jejich expozicemi vůči měnovému riziku. Vzhledem ke zvláštnímu rizikovému profilu těchto smluv a nutnosti mezinárodního sbližování regulačního rámce je vhodné omezit povinnou výměnu variačních marží u těchto smluv mezi nejsystémovějšími smluvními stranami. U smluv uzavřených s jinými subjekty než institucemi by měla být zavedena trvalá výjimka.

(3) Nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 stanoví postupné zavádění po dobu několika let, což odráží harmonogram provádění schválený Basilejským výborem pro bankovní dohled a organizací IOSCO. Postupné zavádění má zajistit mezinárodní konzistentnost, a tudíž omezit možnosti regulatorní arbitráže na minimum. Postupné zavádění má rovněž usnadnit přiměřené a účinné uplatňování dotyčných požadavků tím, že smluvním stranám je v závislosti na kategorii smluvní strany, typu smlouvy a době uzavření či obnovení smlouvy poskytnut dostatek času na přizpůsobení jejich interních systémů a procesů dotyčným požadavkům. Postupné zavádění

([1]) Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 1.

([2]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 ze dne 4. října 2016, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů, pokud jde o regulační technické normy pro techniky zmírňování rizika u OTC derivátových smluv, jejichž clearing neprovádí ústřední protistrana (Úř. věst. L 340, 15.12.2016, s. 9).

stanovené v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 zohledňuje rovněž rozsah a úroveň uplatňování požadavků týkajících se výměny kolaterálu, jež schválily Basilejský výbor pro bankovní dohled a organizace IOSCO pro ostatní jurisdikce, což zamezí roztříštěnosti trhů a pro smluvní strany usazené v Unii zajistí rovné podmínky po celém světě. Nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 poskytuje zejména více času u určitých produktů, na něž se v ostatních jurisdikcích rovnocenné maržové požadavky nevztahují.

(4) Basilejský výbor pro bankovní dohled a organizace IOSCO nyní harmonogram zavádění požadavků týkajících se výměny kolaterálu pozměnily na podporu bezproblémového a řádného uplatňování maržových požadavků na mezinárodní úrovni, zejména z toho důvodu, že menší smluvní strany nejsou s to původně stanovenou lhůtu dodržet. Mimoto dosud existují třetí země, v nichž se na některé produkty nevztahují rovnocenné maržové požadavky. Změna harmonogramu provádění ze strany Basilejského výboru pro bankovní dohled a organizace IOSCO by se měla tudíž odrazit v postupném zavádění, které je stanoveno v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251.

(5) Evropský orgán pro bankovnictví, Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění a Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (dále jen „evropské orgány dohledu“) sledovaly pokrok, jehož smluvní strany dosáhly při zavádění požadavků na počáteční marži u derivátů, jejichž clearing neprovádí ústřední protistrana. Evropské orgány dohledu si jsou vědomy toho, že v poslední fázi provádění se budou požadavky na počáteční marži vztahovat na vysoký počet subjektů poprvé. Aby se podpořilo bezproblémové a řádné uplatňování maržových požadavků mezi členy Basilejského výboru pro bankovní dohled a organizace IOSCO a aby se zabránilo roztříštěnosti trhů, měla by být lhůta pro zavedení požadavků na počáteční marži v případě smluvních stran se souhrnnou průměrnou pomyslnou hodnotou derivátů, u nichž se neprovádí centrální clearing, v rozmezí od 8 miliard EUR do 50 miliard EUR, prodloužena o další rok.

(6) Evropské orgány dohledu sledovaly rovněž dopad rozšíření onemocnění COVID-19 na finanční trhy, zejména co se týká významných problémů, jež pro smluvní strany představuje pandemie COVID-19, včetně přemístění zaměstnanců a nutnosti zaměřit zdroje na řízení rizik spojených se související volatilitou trhu. Rámec stanovený Basilejským výborem pro bankovní dohled a organizací IOSCO byl pozměněn rovněž za účelem zohlednění dopadů rozšíření onemocnění COVID-19 a odkladu uplatňování požadavků na počáteční marži. Tuto změnu je třeba zohlednit v harmonogramu provádění stanoveném v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251. Takovéto další prodloužení lhůty pro zavedení požadavků na počáteční marži povede k tomu, že by se na smluvní strany se souhrnnou průměrnou pomyslnou hodnotou derivátů, u nichž se neprovádí centrální clearing, vyšší než 50 miliard EUR vztahovaly požadavky na počáteční marži od 1. září 2021 a u smluvních stran se souhrnnou průměrnou pomyslnou hodnotou derivátů, u nichž se neprovádí centrální clearing, vyšší než 8 miliard EUR by se požadavky na počáteční marži uplatňovaly od 1. září 2022.

(7) Nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 stanoví pozdější datum uplatňování dvoustranných maržových požadavků u OTC derivátových smluv, u nichž se neprovádí centrální clearing a které byly uzavřeny mezi smluvními stranami, jež jsou součástí téže skupiny, přičemž jedna smluvní strana je usazena ve třetí zemi a druhá smluvní strana je usazena v Unii. Toto pozdější datum uplatňování bylo nezbytné, aby se zajistilo, že tyto OTC derivátové smlouvy nebudou podléhat dvoustranným maržovým požadavkům před přijetím prováděcího aktu podle čl. 13 odst. 2 nařízení (EU) č. 648/2012. Navzdory úsilí vynaloženému na analýzu jurisdikcí třetích zemí, s ohledem na něž by takovýto prováděcí akt mohl být opodstatněný, byly ve vztahu k OTC derivátovým smlouvám, u nichž se neprovádí centrální clearing, doposud přijaty pouze dva takovéto prováděcí akty podle čl. 13 odst. 2 nařízení (EU) č. 648/2012. Uplatňování dvoustranných maržových požadavků na OTC derivátové smlouvy uvnitř skupiny, u nichž se neprovádí centrální clearing, by proto mělo být dále odloženo, aby se zamezilo nechtěnému škodlivému hospodářskému dopadu, který by skončení platnosti této výjimky mělo pro podniky v Unii.

(8) Aby se zamezilo roztříštěnosti trhů a aby se pro smluvní strany usazené v Unii zajistily rovné podmínky po celém světě, mělo by být zajištěno rovněž mezinárodní sbližování regulačního rámce, co se týká postupů řízení rizik u ostatních kategorií OTC derivátů, na něž se rovnocenné maržové požadavky nevztahují. Zejména na základě uznání skutečnosti, že se v některých jurisdikcích na opce na jednotlivé akcie nebo indexové opce nevztahují rovnocenné maržové požadavky a že je nepravděpodobné (zejména ve stávající situaci), že se tyto jurisdikce brzy

přikloní k většímu sbližování regulačního rámce, pokud jde o tyto produkty, by mělo být zacházení s těmito produkty zaváděno delší dobu. Toto delší období postupného zavádění by mělo poskytnout čas na sledování vývoje regulačního rámce v ostatních jurisdikcích a mělo by zajistit, aby byly v Unii s ohledem na tyto smlouvy zavedeny vhodné požadavky ke zmírnění úvěrového rizika protistrany, přičemž se zároveň zabrání možnosti regulatorní arbitráže.

(9) Spojené království se dne 1. února 2020 stalo třetí zemí a právo Unie přestane pro Spojené království a ve Spojeném království platit dne 31. prosince 2020. Požadavek na výměnu kolaterálu stanovený v nařízení (EU) č. 648/2012 u OTC derivátových smluv, jejichž clearing neprovádí ústřední protistrana, nezohledňuje možnost, že nějaký členský stát z Unie vystoupí. Komplikace vyplývající pro strany OTC derivátové smlouvy, jejíž smluvní strany jsou usazeny ve Spojeném království, jsou přímým důsledkem události, která je mimo jejich kontrolu a může je znevýhodnit oproti jiným smluvním stranám v Unii. Nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 stanoví různá data použitelnosti postupů pro výměnu kolaterálu u OTC derivátových smluv, u nichž se neprovádí centrální clearing, v závislosti na kategorii smluvní strany u těchto smluv. Smluvní strany nemohou předvídat, jaký by mohl být do budoucna status smluvní strany usazené ve Spojeném království nebo nakolik by tato smluvní strana mohla smluvním stranám usazeným v Unii nadále poskytovat určité služby.

(10) Smluvní strany se mohou rozhodnout tuto situaci vyřešit obnovením (novací) své smlouvy, v jejímž rámci smluvní stranu usazenou ve Spojeném království nahradí smluvní stranou v členském státě. Než se nařízení (EU) č. 648/2012 a nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 staly použitelnými, neplatila pro smluvní strany OTC derivátových smluv, u nichž se neprovádí centrální clearing, povinnost výměny kolaterálu, a dvoustranné obchody byly tudíž nezajištěny nebo byly zajištěny na dobrovolném základě. Pokud by smluvní strany musely vyměnit kolaterál v důsledku obnovení svých smluv, aby se zohlednilo vystoupení Spojeného království z Unie, mohlo by dojít k tomu, že by druhá smluvní strana nebyla s to s obnovením souhlasit. V zájmu zajištění hladkého fungování trhu a rovných podmínek mezi smluvními stranami usazenými v Unii by smluvní strany měly mít možnost nahradit smluvní strany usazené ve Spojeném království smluvními stranami, které jsou usazeny v členském státě, aniž by ve vztahu k uvedeným obnoveným smlouvám musely vyměnit kolaterál.

(11) Smluvním stranám by měl být mimoto poskytnut dostatek času na nahrazení jejich smluvních stran, které jsou usazeny ve Spojeném království. Datum, k němuž by mohl vzniknout požadavek na výměnu kolaterálu při obnovení těchto smluv, by tudíž mělo být odloženo.

(12) Nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(13) Toto nařízení vychází z návrhu regulačních technických norem předložených Komisi evropskými orgány dohledu.

(14) Změnami nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 jsou omezené úpravy stávajícího regulačního rámce v souladu s mezinárodním vývojem. Vzhledem k omezenému rozsahu změn a naléhavosti dané věci by bylo nepřiměřené, kdyby evropské orgány dohledu uskutečnily otevřené veřejné konzultace nebo provedly analýzy možných souvisejících nákladů a přínosů. Evropské orgány dohledu nicméně požádaly o stanovisko skupinu

subjektů působících v bankovnictví zřízenou podle článku 37 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ([3]), skupinu subjektů působících v oblasti pojištění a zajištění a skupinu subjektů působících v oblasti zaměstnaneckého penzijního pojištění zřízenou podle článku 37 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1094/2010 ([4]) a skupinu subjektů působících v oblasti cenných papírů a trhů zřízenou podle článku 37 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010 ([5]).

(15) Je nutné poskytnout účastníkům trhu co nejrychleji právní jistotu, aby se mohli náležitě připravit na plnění požadavků stanovených v nařízení (EU) č. 648/2012, jejichž uplatňování bude dotčeno tímto nařízením v přenesené pravomoci, zejména co se týká požadavků, u nichž se rychle blíží stávající platná lhůta. Toto nařízení by proto mělo vstoupit v platnost bezodkladně,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Změna nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251

Nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 se mění takto:

1) Vkládá se nový článek 31a, který zní:

„*Článek 31a*

Zacházení s fyzicky vypořádanými měnovými forwardy a fyzicky vypořádanými měnovými swapy

Odchylně od čl. 2 odst. 2 mohou smluvní strany ve svých postupech řízení rizik stanovit, že se nevyžaduje složení nebo realizace variačních marží u fyzicky vypořádaných smluv o měnových forwardech a fyzicky vypořádaných smluv o měnových swapech, není-li jedna ze smluvních stran institucí podle definice v čl. 4 odst. 1 bodu 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 (*) nebo jestliže by nebyla způsobilá jako instituce, pokud by byla usazena v Unii.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).“;

2) Článek 35 nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/2251 se nahrazuje tímto:

„*Článek 35*

Přechodná ustanovení

Smluvní strany uvedené v čl. 11 odst. 3 nařízení (EU) č. 648/2012 mohou nadále uplatňovat postupy řízení rizik, které mají zavedeny k 18. únoru 2021 ve vztahu k OTC derivátovým smlouvám, u nichž se neprovádí centrální clearing a jež byly uzavřeny mezi 16. srpnem 2012 a příslušnými daty použitelnosti tohoto nařízení.

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovnictví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 12).

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1094/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/79/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 48).

([5]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/77/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 84).

Smluvní strany uvedené v čl. 11 odst. 3 nařízení (EU) č. 648/2012 mohou rovněž nadále uplatňovat postupy řízení rizik, které mají zavedeny k 18. únoru 2021 ve vztahu k OTC derivátovým smlouvám, u nichž se neprovádí centrální clearing a které splňují všechny tyto podmínky:

a) OTC derivátové smlouvy, u nichž se neprovádí centrální clearing, byly uzavřeny nebo obnoveny buď před příslušnými daty použitelnosti tohoto nařízení stanovenými v článcích 36, 37 a 38 tohoto nařízení, nebo před 18. únorem 2021, přičemž se použije dřívější datum;

b) jediným účelem obnovení těchto OTC derivátových smluv, u nichž se neprovádí centrální clearing, je nahradit smluvní stranu usazenou ve Spojeném království smluvní stranou usazenou v členském státě;

c) OTC derivátové smlouvy, u nichž se neprovádí centrální clearing, byly obnoveny mezi 1. lednem 2021 a některým z níže uvedených dat, podle toho, co nastane později:

i) příslušnými daty použitelnosti stanovenými v článcích 36, 37 a 38 tohoto nařízení, nebo

ii) 1. lednem 2022.“;

3) Článek 36 se mění takto:

a) odstavec 1 se mění takto:

i) písmeno e) se nahrazuje tímto:

„e) od 1. září 2021, pokud obě smluvní strany mají souhrnnou průměrnou pomyslnou hodnotu derivátů, u nichž se neprovádí centrální clearing, vyšší než 50 miliard EUR, případně patří do skupin, z nichž každá splňuje toto kritérium;“;

ii) doplňuje se nové písmeno, které zní:

„f) od 1. září 2022, pokud obě smluvní strany mají souhrnnou průměrnou pomyslnou hodnotu derivátů, u nichž se neprovádí centrální clearing, vyšší než 8 miliard EUR, případně patří do skupin, z nichž každá splňuje toto kritérium.“;

b) v odstavci 2 se písmeno a) nahrazuje tímto:

„a) od 30. června 2022 v případě, že ve vztahu k příslušné třetí zemi nebylo přijato rozhodnutí o rovnocennosti podle čl. 13 odst. 2 nařízení (EU) č. 648/2012 pro účely čl. 11 odst. 3 uvedeného nařízení;“;

4) V čl. 37 odst. 3 se písmeno a) nahrazuje tímto:

„a) od 30. června 2022 v případě, že ve vztahu k příslušné třetí zemi nebylo přijato rozhodnutí o rovnocennosti podle čl. 13 odst. 2 nařízení (EU) č. 648/2012 pro účely čl. 11 odst. 3 uvedeného nařízení;“;

5) V článku 38 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Odchylně od čl. 36 odst. 1 a článku 37 se ve vztahu ke všem OTC derivátům, u nichž se neprovádí centrální clearing a které jsou opcemi na jednotlivé akcie nebo indexovými opcemi, články uvedené v čl. 36 odst. 1 a článku 37 použijí od 4. ledna 2024.“.

Článek 2

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 21. prosince 2020.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN